

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
41 (1999)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-23-0

BRNO 2000

9 9990385

150, —

PŘEHLED VÝZKUMŮ 41 (1999)

Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: infor@iabrno.cz

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.

Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, Ph.D.,
PhDr. Lubomír Šebela, CSc., RNDr. Vladimír Hašek, DrSc.,
Mgr. Richard Zatloukal, Miroslav Lukáš, Alice Del Maschio,
Dana Gregorová

Na titulním listě: Orlovice, okr. Vyškov. Letecký dokumentační snímek
zaniklého hradu.

Tisk: BEKROS

Náklad: 350 ks

© 2000 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

KOSTELEČ NA HANÉ (okr. Prostějov)

„Kozí brada“. Doba římská. Sídliště. Záchraný výzkum.

Při výzkumu na ploše místní komunikace v poloze Kozí brada u Kostelec na Hané bylo prozkoumáno i několik sídlištních objektů z mladší doby římské. Jednalo se převážně o zásobní jámy a běžné sídlištní objekty. Je zřejmé, že osada, jejíž část byla prozkoumána při výstavbě rodinných domků v roce 1997, pokračuje východním směrem.

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé:

Kostelec na Hané (Bez. Prostějov). „Kozí brada“. Römische Kaiserzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

MODŘICE (okr. Brno-venkov)

Trať Za humny, při jihovýchodním okraji historického jádra města. Starší doba římská. Sídliště, záchraný výzkum.

Výzkum (akce A 99/22) byl prováděn v dubnu až září při hloubení inženýrských sítí předcházející výstavbě sídliště rodinných domků, a to kombinací předstihového plošného odkryvu ohrožených situací a dokumentace již rozrušených zahloubených objektů a vrstev. Naleziště se nachází na okraji inundace Svatky, původně členitý reliéf sprašové návěže je dnes takřka úplně vyrovnán. Osídlenou plochu lze členit na dva areály. Severnější (I) zasahuje do jihovýchodní části městského intravilánu a byl zkoumán Ústavem archeologické památkové péče Brno r. 1994. Výzkum r. 1999 zachytil jeho jižní okraj. Jižnější areál se zdá být od předchozího oddělen několika desítkami m takřka neosídlené plochy.

Areál A byl již před zahájením výzkumu těžce porušen výkopem větve "D" kanalizace, orientovaný ve směru SV-JZ. Na úseku 67 m bylo dokumentováno 23 zahloubených objektů veltické a horákovské kultury. Dále jihozápadním směrem, kde se trasa výkopu „C“ zalomila k Z a znovu k J, se vyskytovaly jen řidčeji rozptýlené jámy kultury s moravskou malovanou keramikou a jedna jáma s pečí středohradištního stáří. V jedné z přípojek k budoucím domkům byl dokumentován řez tahovým kanálem pece z mladší fáze starší doby římské. Vlastní areál sídliště z 2. pol. 2. stol. n. l. (areál II) byl zachycen cca 110 m jihozápadně výkopem větve B. Byly zde plošně zkoumány části dvou mírně zahloubených chat s typickou sloupovou konstrukcí a dvě další jámy. Na povrchu černozemního půdního horizontu se nachází souvislá sídlištní vrstva. Závažný nález zde představuje hrotitý příkop, orientovaný SZ-JV, který porušil chatu č. 532. Při jeho V stěně, cca 30-40 cm nade dnem, bylo nalezeno kování předběžně interpretované jako součást římského štítu. Dno

příkopu v místě řezu leželo 0,8 m pod povrchem spraše, šířka v této úrovni dosahovala 1,1 m. Skutečná hloubka příkopu činila 1,6-1,8 m při maximální šířce kolem 2,5 m. Sklon zásypu, který tvořila přemístěná výplň starší chaty, naznačuje, že val a tedy i vnitřní hrazená plocha ležela východně příkopu. Je velmi pravděpodobné, že zde bylo zjištěno opevnění římského dočasného tábora z doby markomanských válek. Jde o na Moravě ojedinělý případ, kdy takový objekt nebyl zachycen leteckou fotografií, nýbrž jen terénním výzkumem. Poloha zatím nejsevernějšího římského tábora naznačuje postup římských vojsk až k samé hranici souvisle osídleného území.

Pod úroveň germánského sídliště byly dokumentovány jednotlivé jámy patrně z mladší doby bronzové.

V návaznosti na výzkum kanalizace byly sledovány výkopy pro jeden z prvních rodinných domků (parc. 2025/13). Základy nepodsklepené stavby porušily pouze černohnědé homogenizované souvrství s nálezy odpovídajícími těm, které se nacházely v blízké trase kanalizace „D“ (doba bronzová, halštats). Nutno podotknout, že v souslednosti se stavbou v sousedství stojícího domku na parcele č. 2025/12 neproběhl žádný záchraný výzkum.

Rudolf Procházka, Archaiu

Resumé:

Modřice (Bez. Brno-venkov). „Za humny“, am SO Rand des historischen Stadtkernes. Neolithikum, Jüngere Bronzezeit, Hallstattzeit, ältere römische Kaiserzeit, Frühmittelalter (mittlere Burgwallzeit). Siedlung. Rettungsgrabung.

MUŠOV (okr. Břeclav)

Burgstall. Doba římská. Římský vojenský tábor. Systematický výzkum.

V rámci řešení grantu č. A9001701/1999 pokračoval v roce 1999 systematický výzkum římského objektu na Hradisku u bývalé obce Mušova. Terénní práce probíhaly v měsících červnu, červenci a září za účasti studentů archeologie univerzity v Uppsale a Ústavu klasické archeologie FF UK. Na dvou místech v areálu římského vojenského ležení se zkoumala jeho vnitřní zástavba.

Na jihovýchodním svahu návrší pokračovalo odkrývání sondy, položené ve čtvrcích I/94 čtv. 5-8 a II/94 čtv. 5-8 již v roce 1998 za účelem poznání struktury, rozsahu a funkce skupiny lehkých objektů kúlové konstrukce (srov. Komoróczy/Červák/Musil 1997, 169d.; Komoróczy 1999, 360d.). V její západní části se podařilo zachytit 4 jamky po kúlech (zapuštěných do podloží) a část místy silně propálené podlahy. Jedná